

BOJEVNIK

Leto IV., št. 4

V Ljubljani, dne 15. aprila 1934.

Cena Din 1.—

Davki

Nov državni proračun je srečno spravljen pod streho po »velikih« in dolgotrajnih govorih ministrov, poslancev in senatorjev ter se že po njem upravlja vse državno premoženje, določujejo se izdatki za državne potreščine in krijejo stroški za državne davkatve. Za kritje vseh državnih izdatkov služijo predvsem davki. In tudi davki so bili potrjeni od zastopnikov v obeh zbornicah, tako bi bila s strani državne uprave in drugih činiteljev s tem ta zadeva, ki se je vlekla skoraj poldrugi mesec, rešena. Vse po zakonu — vse v redu! Pa se čutimo vendar dolžne, da vsaj k davkom nekaj spregovorimo. Ni naš namen, da bi opisovali podrobno vrste davkov in davčno obremenitev vseh slojev, poklicev in stanov, ampak želeli bi le dati nekaj pojasnil, kako bi bilo bolje in kaj ne bi smelo biti, da bi bili vsaj v splošnem zadovoljni vsi sloji naroda. Saj vemo, da je le oni državi zagotovljen obstoj in procvit, ki zadovolji ljudstvo, katero živi v tej zajednici. Staro pravilo: zadovoljen državljan — dober državljan, še vedno velja. Zato je dolžnost vseh, ki hočejo dobro svojemu narodu in svoji državi, da opozarjajo na vse hibe, nepravilnosti in nerednosti, ki se dogajajo, da pa tudi dajejo nasvete in mišljenja, kako bi se kaka stvar izboljšala in popravila. Pa k stvari!

Pri nas so obdavčeni že skoro vsi predmeti, naj si bodo življenjsko potrebni ali nepotrebni. Ne gleda se prav nič, kdo plača, glavno je, da dobi država od predmeta toliko in toliko davka. Največja taka krivica je obdavčenje za življenje nujno potrebnih stvari. V velikih državah (Angliji, Ameriki, Nemčiji, Franciji itd.) takega obdavčenja sploh ne poznajo, ker je glavno načelo, da morajo biti reči, ki so življenjskega pomena za vsakega posameznika, zlasti za najrevnejše sloje, tako poceni, da si jih vsakdo lahko nabavi. To velja v prvi vrsti za živila kot so n. pr.: moka, kruh, krompir, meso, začimbe, sladkor, razne zelenjave, povrtnine itd. Potem je najnujnejše oblačilo, brez katerega tudi ni mogoče biti. Zato smatramo, da je davek na oblačila in na sirovine, iz katerih delajo obleke, nepravilčen. Ravno tako se ne smejo preobremeniti z davki stanovanja, ker spadajo tudi k neobhodni življenjski potrebi. Načelo bi torej moralo biti, da se živež, oblačila in stanovanja sploh ne obdavčijo, ker so za življenje vsakega posameznika nujno potrebni. Ako bi se teh stvari ne obdavčilo, bi se povečalo narodno blagostanje, obrt in trgovina bi se opomogli in bi procvitali, ker bi si tudi manj premožni lahko v večji meri privoščili kake dobrote in potrebe, ki si jo morejo v sedanjih težkih razmerah le želeli. Pa tudi nižji sloji bi bili zadovoljnejši, ker bi jim ne bilo treba trepetati, gledati in obračati vsak dinar; da si kupijo košček kruha zase in za svojo družinico, pri tem pa še stradati, z bojznijo gledati na prihodnji dan in v srcu kleti.

Da pa vendar dobi država dohodke, ki so ji neobhodno potrebni, si jih mora najprej poiskati tam, kjer jih najlaže

dobi. To je pri bogatih slojih. Treba je obdavčiti stvari, ki za življenje niso življenjskega pomena, ampak le nekaj pribojšek, brez katerega bi se tudi lahko izhajalo. Potem je treba obdavčiti tudi vse ono, kar prihaja iz tujih držav, pa lahko izdelujemo v lastni državi. S tem se podpre domača obrt in trgovina, denar ostane doma, domače delavstvo zasluži in doma lahko razpolagamo z denarjem, ki bi šel sicer v tujino.

Prav posebno pozornost bi morale obračati davčne uprave na iztirjevanje davkov. Tudi tu se v zadnjem času mnogo greši. Imamo zakon o zaščiti kmeta, ki ga pa prav nič ne ščiti pri iztirjevanju davkov, ako zabrede kmet v stisko, da jih ne more plačati. Saj vemo, da kmet za svoje pridelke v današnjih razmerah skoraj nič ne zasluži. Tudi se prav nič ne ozira na plačujočo zmožnost,

da je s tem le davek poravnal. Kaj in kako bo v bodoče, na to pa nihče ne misli, razven v stisko in obup privedeni kmet. Pa isto je tudi z drugimi stanovi. Odveč bi bilo še o tem pisati. Ne birokratsko, temveč človeško naj se obravnavajo davčne zadeve!

To so samo misli, kako je treba preurediti, da bo pri nas boljše, da bodo zadovoljni vsi sloji in stanovi. R. W.

Slovenci in Jugoslovani smo! Že zaradi svojih bratov onstran mej naše države v tujini hočemo in moramo Slovenci ohraniti svoj jezik, svoje narodne posebnosti in svojo vero. Naše stremljenje in hotenje je, da postanemo vsi svobodni, zedinjeni in srečni eno telo in ena družina. Gospodarsko močni in narodnostno bogati bomo šele tedaj, ko nam bo zopet odprta pot v svet na merju!

Prijateljski pakti

Svetovni mir je kakor jagnje med volkovi: gladni so, žeja jih po krvi, a z veliko težavo tešijo svoj golt, rajši bi si privoščili pečenko danes nego čakali na jutri; požrli bi to revno jagnjiče s kostmi vred. In si na vse načine prizadevajo, kako bi se pokazali velikodušni pred širokim svetom, ki jih budno motri: ne, saj ne marajo pečenke, ni jim do krvi, niti na misel jim ne pride, da bi zapalili grešni svet. Vendar pa, radi varnosti, se nagiba sosed k sosedu, dasi prav drug drugemu prav malo zaupa. Češ: jaz ne maram upaliti prvi; če boš upalil ti, jo boš dobil! Če do vojne tudi kdaj pride, toda gorje tistemu, ki jo bo spočel in ki bo prvi usmodil! In tega se pač zavedajo modri diplomatje, in kdor ni skregan s pametjo, ta si pač ne mara naprtiti osvete vsega sveta. Zato se sestajajo pametni sosedje pa si zavarujejo meje s pakti o nenapadanju.

Je to čisto prav. Kako se ohrani ljubi mir, je vseeno, glavno je, da je mir. Ko nekdo tak pakt podpiše, je s tem

moralno primoran k molku, čeprav bi strašno rad še naprej rožljaj. Poznamo pa nekatere države in državnike, ki si iskreno in na vso moč prizadevajo, da bi ohranile mir. In med temi iskrenimi je tudi naša država, česar pač ne more nihče na svetu oporekati. Saj toliko ponižanj, izzivanj in krivic kot smo jih utrpeli mi in naša država, jih je utrpel malokdo. In malokdo bi na našem mestu ohranil tako mirno kri in dokazal toliko miroljubnosti kot smo dokazali mi in naša Jugoslavija. Slovani smo in zavedamo se, da naš čas še ni prišel, toda prihaja, blizu je in mi ga že vidimo v dosežni dalji.

Poznamo pa države in državnike, ki sklepajo mirovne pakte zato, da maskirajo svoje oboroževanje. S tem sosedom sklene mir zato, da zamore drugega tem siloviteje udariti. Zavaruje si hrbet, a za pas si natlači bomb in v obeh rokah tišči otrovana bodala. Ti so torej pravi vojni špekulanti, ki pa sila miroljubno zavijajo oči, prisegajo trikrat dnevno na svojo mirovno akcijo in jo dejansko pospešujejo s prevažanjem orožja in streliva v plombiranih vagonih. Bog ne prizadeni, da bi hoteli ti kaliti mir! Ne, ti so najmiroljubnejša ovca, toda drugi ga hočejo kaliti, ti barbari bi hoteli zopet puščati plemenito romansko in germansko kri! In te barbare je treba za vsako ceno vreči ob tla, pomandratih jih, pogaziti njih krvi žejno zemljo!

Nu, bedno ovco brani volk, svetovni mir je v rokah vojnih špekulantov. Toda ne več dolgo! Saj že vstajajo ti, ki bodo resnično branili mir: bojavniki se prebujajo! Bojavniki vseh front hite v obrambo: proti zajedavcem, špekulantom, intrigantom, proti hujskačem in plombiranim vagonom. In bojavniki so ljudstvo. Bojavniki marširajo — ti so nova beseda. In na čelu nove besede vstajajo — Slovani.

Skupine bojavnikov so samostojne organizacije in imajo namen: 1. gojiti prijateljstvo med člani; 2. skrbeti za moralno, pravno in gmotno pomoč članov, invalidov in sirot v vojnih padlih vojakov; 3. pospeševati napravo primernih spomenikov padlim tovarišem, delati za ureditev vojaških pokopališč in skrbeti za počastitev spomina umrlih in v vojni padlih vojakov; 4. zavzemati se za pravične koristi članov; 5. skrbeti za izobrazbo članov (prirejati predavanja, igre, družabne prireditve itd.); 6. utrjevati narodno in državno zavest in edinstvo; 7. pobijati kriva mnenja, ki jih o našem narodu širijo po svetu sovražniki; 8. delati za blaginjo in obrambo našega naroda in države; 9. ustanavljati dobrodelne ustanove, gospodarska podjetja, knjižnice itd.; 10. upravljati podporne ustanove po posebnih določilih; 11. sodelovati z enakimi in sorodnimi organizacijami.

V dosego svojega namena služijo skupinam bojavnikov sledeča sredstva: članarina, darovi, zbirke, volila, dohodki prireditve in podjetij ter prostovoljni prispevki, dalje zborovanja, prireditve in razni tečaji.

■

Skupine bojavnikov imajo: redne, podporne, ustanovne in častne člane.

Redni član je lahko vsak bivši vojak, državljani krajevine Jugoslavije, ki se je udeležil svetovne vojne in poznejših osvobodilnih bojev, ter oni, ki je odslužil kadroški rok. Podporni član je oni, ki plača po običnem zboru določeno podpornino. Ustanovni član je oni, ki plača enkrat za vselej ustanovnico, katero določi za vsakih pet let občni zbor. Častne člane imenuje občni zbor za društvene ali druge obče koristne zasluge. Častni člani ne plačujejo članarine, podpornine ali ustanovnine. Redne, podporne in ustanovne člane sprejema odbor. Proti odklonitvi ni priziva.

Dopisi

Moste pri Ljubljani. V nedeljo, 18. marca, je priredila naša skupina bojavnikov pod okriljem Združenja borcev Jugoslavije javno zborovanje na vrtu gostilne Košak v Mostah. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik naše skupine tov. Ivan Rozina, ki je najprvo pozdravil zastopnike oblasti in navzočne člane izvršnega odbora »Boja« ter zastopnike skupin. Nato je med drugim izvajal: »Bojavniki, ki so se vrnil več ali manj celi in zdravi iz vojne, so dobro misleč, da so z zaključkom vojne in z osvobojenjem svoje domovine storili svojo dolžnost v polni meri, zapadli prva povojna leta nekaki brezbriznosti do vsega, posebno pa do javnega življenja in udeleženja. Naravno. Bili so srečni, da je bilo konec grozovitega trpljenja. Zdelo se je, da so nekako otopeli, ter da so moroda pozabili celo na prisego, dano na bojnem polju onim našim tovarišem, ki niso bili tako srečni, da bi se povrnili med nas in svoje drage. Toda ni bilo tako. Oni, vajeni zaklonov, so tudi sedaj mirno opazovali dogodke, ki so se vrstili mimo njih z bliskovito naglico. Dovolj je opazovanja, so zakričali l. 1924. prvi pobudniki, idealisti, med katerimi je bil tudi oče naših fantov v vojni in povojni dobi, blagopokojni naš prvi predsednik major Martin Colarič. Ti idealisti so bili, ki so spomnili tovariše iz bojnih poljan dane besede. Osnovani so Zvezo slovenskih vojakov, ki si je nadelala nalogo v prvi vrsti združiti vse tovariše iz vojne, da skupno počaste spomin svojih padlih tovarišev, da se skupno zavzamejo za žive priče svetovne vojne, tovariše invalide, ter da obnove duh tovarištva in ljubezni, kakršna je vladala nekoč v strelskih jarkih. Že na prvi poziv so se zbrali fantje kakor ob mobilizaciji. Preko noči, bi rekel, je bilo organiziranih 40 skupin. Prav nič se niso spraševali, kake barve je kateri, katerega svetovnega nazora je, družili so se, kakor nekaj primorani, na bojnih poljanah. V nekaj letih so postavili okrog 150 spomenikov širom naše ožje domovine. Ti spomeniki bodo trajna priča našim zanamcem o pijeteti do naših padlih tovarišev in o kulturi našega naroda, ki se je ravnal po izreku: »Narod, ki svoje mrtve ceni in spoštuje, si bodočnost zlato kuje.« In ravno pri odkritjih teh spomenikov je rastlo tovarištvo iz vojne, rastle je duh sloge in vzajemnosti. S tem je bilo rešenih dvoje važnih vprašanj in nalog, ki so si jih postavili ustanovitelji. Ostalo pa je odprto najvažnejše vprašanje, vprašanje pravice naših tovarišev invalidov. Kakor oni sami, tako smo tudi v složni borbi z njimi naleteli skoro povsod na gluha ušesa. Popolnoma so pozabili na obljube in dolžnosti, ki bi jih po vseh božjih in človeških pravicah morali izvršiti napram onim, ki so krvaveli na bojnem polju, napram onim, ki so s svojimi prsi kakor ščit branili našo sveto slovensko zemljo. Ne, da niso izpolnili, kar bi morali, še več. Našle so se med njimi podle duše, Jenucinali in predstavljali so nas našim bratom na jugu kot avstrijakante in to delajo nekateri še danes. S tega mesta zato očitek avstrijakantstva najodločneje zavračam, kakor ga bo morala zavrniti tudi neizprosna zgodovina. Ako ne bi bilo na naši Soči slovenskih in v prvi vrsti slovenskih polkov, tedaj bi bila naša ožja domovina zaslužnjena, kakor je naša solčna Gorica z našim lepim in nikdar pozabljenim Primorjem vred. Naša bivša Zveza bojavnikov je stopila na plan s svojimi utelešenimi načeli: Mir, svoboda in pravičnost. Šli smo med narod, organizirali tabore na raznih krajih, predvsem pa na onih, kjer se naš narod zbira. Na vseh taborih so naši tovariši izpovedovali samo naše želje, zahteve in naš program in prav ničesar drugega.

Toda mi nismo klonili glave. Z našimi gesli v srcih smo šli naprej vedrega čela in dobre volje, pa tudi prav trdno verujemo v zmago naših načel miru svobode in pravičnosti proti denuncijantstvu, nasilju in krivic, kajti nemogoče je preslišati klika naših tisočev in tisočev, ki izpovedujejo naša načela in gredo zanje tudi v boj. Mi rastemo dosledno svojim načelom, zavedajoč se, da je množico lažje pridobiti kakor obdržati. Danes je na vladi vsesplošna gospodarska kriza. Same besede, še tako ognjevite, ne zaležejo dosti. Treba je dejanj. Eno je prazno govorjenje, pozitivno lečenje bede je pa drugo. Kdo tovariši se bo sistematično boril proti izkoriščanju delavstva ter si pobleže ogledal vpijoče razmere po naših rudarskih revirjih in podjetjih? Kdo bo premaknil z mrtve točke nesrečno agrarno reformo, ki je kdo ve kje obtičala? Kdo bo zastavil svojo moralno silo in se pogajal za delavca, siromaka in kmeta. Tovariši, prav nobeden. Zato je nujno potrebno, da napravimo vse to sami, sami bojavniki, ki naj se združijo ter pokažejo ono le njim lastno energijo, kakor so je bili vajeni pokazati nekoč na Soči in drugod. Le združeni, zedinjeni, enotni bomo pomenili nekaj, posameznik pa posebno danes ne pomeni nič. S trdno vero, da se morajo združiti vsi naši bojni tovariši, smo ustanovili skupno z našimi tovariši invalidi, dobrovoljci, rezervnimi oficirji

in četniki Združenje borcev Jugoslavije, kjer so navedene organizacije kolektivno včlanjene. Sedaj samo pozivam vse borce iz vojne in povojne dobe, da se strnejo v naše vrste, da združeni v skupni organizaciji »Boja« podpiramo plemenita načela svobode, miru in pravičnosti. V teh načelih, ki jih izpovedujejo borci, je **bodočnost in zmaga in ta pripada le bojevnikom, ki se bodo za ta načela borili do poslednjega diha.** — Za njim je govoril o programu »Boja« tov. Avgust Kuster, povdarjač, da sprejmemo v naše vrste vse brez razlike mišljenja in strankarske pripadnosti, samo da jih diči čut zvestobe in poštenja. Tov. Vladimir Fabjančič je posebno razpravljal o težkih gospodarskih razmerah, ki tarejo predvsem kmetijski in delavski stan, in pozival vse, da se oklenejo organizacije bojevnikov. Za njim je pozdravil zbor še tov. Ivan Marinko, nakar je tov. Ivan Rozina zaključil zbor s pozivom za čim tesnejše delo in večji razmah v organizaciji, ki ima namen pomagati vsem brez razlike stanu in mišljenja. Pozval je vse za vstop v organizacijo in na naročilo naših listov.

Devica Marija v Polju. Na sv. Jožefa dan je priredilo naše združenje »Boja« v veliki dvorani »Prosvete« zbor bojevnikov. Dvorana je bila do zadnjega prostorčka polna. Zbor je otvoril in vodil tov. Hladnik. Pozdravil je v imenu skupine vse navzoče, zlasti tov. Kustra in Fabjančiča, vladnega komisarja g. Likoviča in podal besedo tov. Kukovici, ki je orisal razvoj in pomen organizacij »Boja«. Za njim je tov. Fabjančič v globoko zamišljenem govoru razvijal smernice »Boja«, tako da so poslušalci kar onemeli. Razvil je do podrobnosti odnošaje »Boja« do vseh stanov, zlasti do kmeta in delavca. Povdarjal je, da se mora združiti vse delavno ljudstvo v eno močno organizacijo in tako streti z iskrenostjo posameznih sedanjo gospodarsko krizo. Zato smo začeli to veliko gibanje, ta pokret, da strne vse sile našega malega naroda in se tako postavi v bran mogočnim silam, ki nas groze uničiti. Za njim je govoril predsednik tov. Kuster, ki je razvijal v daljšem govoru razmah pokreta in gospodarske krize. Gotovo je, da že dolgo nismo čuli tako iskrenih in globoko zasnovanih govorov. Zato se je tudi oglasil iz vrst poslušalcev mož, ki je izjavil, da kaj takega še ni slišal in naj govorniki kar vsako nedeljo pridejo. Neki tovariš bi bil rad vedel, kako misli Bog rešiti delavsko vprašanje in socialno krizo. Tov. Fabjančič mu je še enkrat poklical v spomin svoje prejšnje izjave, naj se strnejo vse struje v skupno močno organizacijo, kjer bodo tovarišje obravnavali vsa pereča vprašanja med seboj, tako da bo vsak dobil svoj kos kruha. Oglasil se je še g. Trost, ki je pozdravil to gibanje in mu želel uspeha, nakar se je zbor zaključil. Ta zbor je bil pri nas zelo potreben, ker se je pričela od vseh strani huda borba proti »Boju«. Od vseh strani nas tipajo in skušajo ovreči naše gibanje. Izmišljajo si različna neresnična sumničenja o nas. Dokler smo se pečali samo s postavljanjem spomenikov našim padlim tovarišem, je bilo še dokaj mirno. Ko pa skušamo obnoviti staro tovarištvo med borci in posegamo malo globlje v življenje, pa marsikdo misli, da tega ne smemo delati. Zato se zaganjajo od vseh strani v nas in nas skušajo ovirati v našem gibanju. Mi pa pravimo: Komur je res na srcu blaginja našega naroda, bo vstopil v naše vrste, da vsi, prav vsi, pomagamo z vzajemno močjo rešiti naše ljudstvo propada. Vemo, da brez truda ne bo šlo in smo pripravljani na to. Pogumno gremo v boj, ker verujemo v zdravo miselnost našega naroda, našega delovnega ljudstva, ki naš pokret navdušeno pozdravlja in se zgrinja v naš tabor. Mi hočemo biti gospodarji na naši lepi slovenski zemlji, v svoji hiši. Skrbeti hočemo, da bo ta hiša, ta naš dom lep in ugoden. Zato odločno odklanjamo

A. L.

Tržič. Čeravno je postni čas najlepša sezona za obuditev društvenega življenja, se prav malo gibljemo. Po dolgem životarenju smo se sešli na občnem zboru dne 14. januarja t. l. in na tovariškem sestanku dne 16. februarja t. l., razen tega pa smo dne 3. februarja t. l. priredili veliko in lepo uspelo veselico. Udeležba na naših letošnjih prireditvah je pokazala, da se ne spuščamo v sovražnosti. Živimo v preresnih časih, saj nas tarejo razne druge skrbi in nadloge. Posebno zanimiv je bil naš tovariški sestanek, na katerem nam je predsednik Zveze borcev g. Kuster Avgust, ki prebiva med nami že dalje časa, podal zgodovino o nastanku naše države in orisal pokret mladine iz predvojne dobe. Podrobneje nas je seznanil tudi o ustanovitvi Zveze borcev kraljevine Jugoslavije. Tovariš Lazar pa nas je bodril in priporočal naročitev na-

Vse dopise in naročila za list pošiljajte od sedaj naprej na uredništvo in upravo lista »Bojevnika« v Ljubljani, Kolodvorska ulica 8. Tam dobite tudi vsa navodila za organiziranje skupin bojevnikov!

ših listov. Na njegov predlog se je izvolil tudi pripravljalni odbor za ustanovitev krajevnega izvršnega odbora »Boj«. Pri tem je pač zgrešeno v toliko, ker se ni upošteval proporc lokalnih sorodnih organizacij. Najavljeni so še razni sestanki, za katere pa bomo zaznali iz naše društvene deske, ki se nahaja v Cerkveni ulici na Komatinikovi hiši. Torej na svidenje v še večjem številu.

Lom pri Tržiču. Visoko nad morjem na severozapadu stoji naša vas in od tu dalje gre tudi pot na Storžič, Javornik planino itd. Pa je vzlic temu naš kraj malo poznan, še manj pa je poznana naša skupina. Preveč smo zaposleni z žganjem našega kamna v apno in podiranjem lesa, da se zamoremo za silo preživeti in plačati davke. Gospodarska kriza, ki jo mi Lomljani zelo hudo občutimo, ovira tudi razvoj naše skupine. Že članarino komaj zmagujemo, naročnine za »Bojevnika« pa ne zmoremo. Marsikdo stoji vsled tega ob strani in s z nami raduje zvišenih idej, ki vedno močneje prodirajo v vrste bivših vojakov. Dne 25. februarja t. l. smo se sestali, podali obračun našega skromnega delovanja za leto 1933 in sprejeli nova pravila. V odboru beležimo majhno spremembo. Posebno zahvalo smo dolžni bratski skupini v Tržiču, ki je bila na našem občnem zboru zastopana po štirih delegatih. Predsednik Zveze borcev kralj. Jugoslavije g. Kuster Avgust nam je v domačih besedah jasno podal idejne smernice in razvoj bojevnikov, posebno pa še o pokretu »Boj«. Za vzpodbujajoč govor, ki nam je dal novih in svežih življenjskih sil, je bil deležen našega iskrenega pritrjevanja in naše prisrčne zahvale.

Zagorje ob Savi. Tovariši Zagorjani! V nedeljo, dne 29. aprila, vsi na članski sestanek, ki s vrši ob 9. uri dopoldne v prostorih gostilne Rancinger Jožef v Zagorju. Poročal bo zastopnik iz Ljubljane o gibanju in ciljih »Boj«-a. — Popoldan bo pa v Izlakah propagandni sestanek oziroma izlet, da se dogovorimo tudi s tovariši iz Izlak in okolice za ustanovitev svoje skupine ali pa za pristop k naši. Sestanek v Izlakah bo ob 3. uri popoldan. Agitirajte od moža do moža, da se vsi udeležijo naših sestankov, da ojačijo naše vrste, da nam s tem pomagajo v naši borbi.

Maribor. V nedeljo, 11. marca t. l., se je vršilo pri nas veličastno zborovanje borcev v veliki unionski dvorani. Že na kolo-dvoru so se ob prihodu gostov iz Ljubljane in drugih krajev zbrale ogromne množice ljudstva, ki so spremljale goste ob sviranju godbe skozi mesto, ki je bilo vse v zastavah, na zbor. Zbor je otvoril in vodil predsednik mariborskega pripravljalnega odbora in predsednik krajevne organizacije invalidov tov. Franjo Geč. Prvi je govoril tov. A. Kuster, ki je posebno poudarjal, da gibanje »Boja« ni nikaka politična stranka, da stojimo vedno v službi naroda, države in kralja ter da stremimo za blaginjo vseh poklicev in stanov. Ostro je zavrnil očitek avstrijantstva, ki ga nam mnogi podtikajo. Omenjal je dalje, da je v osnovi slovanskega značaja globoko usmiljenje in enakopravnost do sočloveka, človečanstvo in pravičnost, le na tej etični osnovi je mogoč trajen mir med narodi. Naše narodne manjšine uživajo pri nas vse kulturne in gospodarske pravice, dočim kulturna Evropa v mnogih primerih odreka svojim manjšinam pravico do življenja in najelemenarnejše človeške pravice. Govoril je tudi o sedanjih težkih gospodarskih prilikah ter o težnjah in ciljih »Boja«, da se doseže gospodarski in duhovni preporod naroda in države. Zaključil je svoj govor: »Živimo v velikem zgodovinskem času, ko se rušijo stari temelji in postavljajo novi temelji življenja. Sedaj ta čas je usoden in odločuje o bodočnosti naroda za daljše dobe. Ne zamudimo ga! Gorje nam, če najde sedanji zgodovinski dogodek samo male ljudi, ki mislijo samo na svoje osebne račune in sebične koristi. Toda zaupamo v zdravi instinkt našega naroda, ki je zmagonosno ključoval tekom stoletij vsem viharjem in nevarnostim. Verujemo, da bo tudi tokrat našel pravo pot, pot v novo življenje in lepšo bodočnost.« Po govoru, ki je bil sprejet z navdušenim vzklikanjem in ploskanjem, je bila poslana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru in pozdravna brzojavka ministru za zunanje zadeve Bogoljubu Jevtiću. Naslednji govornik tov. A. Lorgar je govoril o naši državljanski zavesti in o bratski slogi Slovencev, Hrvatov in Srbov ter vzpodbujal k delu za napredek in procvit Jugoslavije. Zbor je nato pozdravil g. Dušan Tosić, ki je kot delegat Osrednjega odbora vojnih invalidov prišel iz Beograda v Maribor. Za njim je povzel besedo zastopnik bojevnikov tov. Ivan Matičič, ki je predvsem poudarjal strašno trpljenje, ki ga prenašajo naši bratje preko naše države. Posebno je podčrtal, da Jugoslovani ne jadikujemo več in nikomur več ne verujemo, nego zaupamo samo v svojo moč in svoje zdravje. Nismo šovinisti, ne fanatiki, ne maramo uganjati komedije iz svoje narodne pripadnosti. Čisto priprosto ljudstvo smo, narod, opirajoč se na svojo etično in človečansko moralno silo. Saj je naš

človek tako silno krotak, marljiv, dober, prav kakor ga je dala priroda. Mi smo pa boreci, a zvesti sinovi tega čudovitega, klenega ljudstva. Mi izpričujemo njegova načela, njegov sok — a postajamo borbeni. Nato je prešel do razmerja z našimi sosednjimi državami in vnovič podkrepil zahteve našega naroda na gospodarskem in kulturnem polju. Omenjal je tudi preveliko mogočnost naših tujerodcev, ki živijo v naši državi in imajo vse pravice, hočejo pa zopet zaslužiti naš narod. Svoj živahni in jedrnat govor je končal takole: Brez sentimenta smo, ojekleneli. In v nas bdi duh bivših slovenskih, hrvaških, bosanskih, dalmatinskih polkov, ki so vzdržali na svojih ramenih vso pezo pekla, pa odbili v obrambi svoje zemlje vse silne navale Pohlepa. In teh dvesto tisoč mož danes še živi. Le bolj mrki so. In ti bodo v kratkem jedro, moralna in efektivna sila Združenja borcev Jugoslavije. Govoru tov. Matičiča so navzočni burno pritrjevali in ga ob zaključku nagradili z živahnim ploskanjem. — O namenih, ciljih in nalogah »Boja« je govoril tov. Vlad. Fabjančič, za njim pa še tov. Stane Vidmar o gospodarskem položaju ter o delavskem vprašanju v naši državi. Glavna naša zahteva je: čistost, poštenje in pravičnost v vse javno življenje, za javno delo odgovornost napram javnosti, brezpogojno izpolnjevanje prevzetih dolžnosti in javno polaganje računov za svoje javno delo. Ljudje, ki jim manjka čut odgovornosti, ljudje, ki nimajo smisla za socialna vprašanja, ljudje, ki iščejo povsod le sebe in svoje koristi, ne spadajo v javno življenje. Javno in politično delo mora postati častna dolžnost najboljših, ne pa kramarska spekulacija moralnih slabičev. Končno je pozval vse v organizacijo »Boj«, da se doseže lepša bodočnost naroda in države. S tem je bil zbor zaključen in zborovalci so počasi v živahnih razgovorih zapuščali dvorano.

Za tiskovni sklad so prispevali: Skupina bojevnikov, Dobrunje, Din 50.—; Kavčič Josip, Ljubljana, Din 10.—; Majzel Franc, Maribor, Din 40.—; dr. Peterlin Maks, Dol. Lendava, Din 100.—; Tonejc A., Ljubljana, Din 50.—; Skupina bojevnikov Ljubljana-Moste (nabrano ob zaključku in novi otvoritvi govorn. tečaja v gostilni g. Ježeka v Podgorici pri Sv. Jakobu ob Savi, Din 101.50; Sever Andrej, Moste pri Ljubljani, Din 30.—; Korošec Janez, Begunje pri Cerknici, Din 10.—.

Kje in kako se lahko ustanovljajo skupine bojevnikov?

Skupina bojevnikov se lahko ustanovi v vsakem kraju (občini, župniji ali delu občine odn. župnije), kjer je vsaj nekaj mož in fantov, ki se zanimajo za organizacijo in pokret. Treba je samo pisati v Ljubljano na uredništvo »Bojevnika«, ki pošlje pravila in druge tiskovine. Pet izvodov in vlogo, ki naj bo naslovljena na kraljevsko bansko upravo v Ljubljani, morajo podpisati vsaj trije predlagatelji, kolkovati je treba vlogo s kolki za 25 Din, vsak izvod pravil pa z 2 Din. Nato pošljete vse pristojnemu srezkemu načelstvu. Med tem izvolite pripravljalni odbor in pripraviti vse potrebno za ustanovni občni zbor. Po zakonu o društvih, shodih in posvetih mora banska uprava v roku šestih tednov izdati svojo odločitev o skupini. Če se skupina v roku šestih tednov ne prepove, lahko začne po tem roku takoj delovati, ne glede na pismen odlok o odobritvi.

V odbore skupin bojevnikov izvolite najboljše tovariše, za člane pa sprejmite le take, ki so moralno neoporečni. Član skupine bojevnikov je torej lahko brez ozira na strankarsko pripadnost vsak pošten in značilen tovariš, ki soglašajo z načeli in pravili skupine bojevnikov, ki mu je pri srcu blagor svojega naroda, domovine ter tovarišev in hoče, da se zboljšajo sedanje gospodarske razmere. Biti član skupine bojevnikov naj bo za vsakega čast in priznanje!

Le s poštenostjo in vztrajnim delom bomo dosegli, da se bodo razmere zboljšale. Skupine bojevnikov morajo biti vzorne čete in vzgled vsej občini ali župniji, čete, ki se zavedajo, da nas ne bodo rešile prazne besede, ampak neumorno delo za blaginjo posameznika, občine in domovine, nas bo privedlo zopet v boljše in zdravejše

razmere. Skupine naj podpirajo zlasti bedne tovariše, vdove in sirote ter vse, ki so pomoči potrebni.

Skupine, člane in naročnike opozarjamo in prosimo, da ne nakazujejo naročnine in drugih prispevkov na ček, račun bivše Zveze bojevnikov št. 14.160, ampak edino le na ček, račun lista »Bojevnika« št. 13.051.

Vsak, ki dela, gradi podlago lastni delavnosti, če da vedno in dosledno prednost domačim izdelkom

je prva domača žarnica

kvalitativno enakovredna tujim izdelkom

Dobi se povsod.
Prodajni urad in skladišče
Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 10
Telefon 33-76. Brzjavni: Jugolampa
Tvornica v Pančevu
Telefon 2-15. Brzjavni: Jugolampa

Teod. Korn Ljubljana
Poljanska c. 8
(Preje Henrik Korn) - Ustanovljeno 1852

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar
Instalacija vodovodov in centralne kurjave
Naprava strelvodov
Kopališke in klosetne naprave

J. Rozman
izdelovalnica
pristnih Kranjskih klobas
zajamčeno iz la svinjskega mesa
Ljubljana, Sv. Petra cesta 83
Telefon 27-66

Nočem več postelje v sobi pač pa **fotelj** ali **Couch zofo**, ki se spremeni v mehko udobno posteljo.

Naroča se pri tapetniku
FRANC JAGER
SV. PETRA NASIP 29
TELEFON 20-42

Delo solidno! Cene nizke!